

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 214/2010
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Α')
Συνεδρίαση της 17-5-2010**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Πράσινος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Φωκίων Γεωργακόπουλος, Παναγιώτης Κιούσης, Βασίλειος Σουλιώτης,
Χριστόδουλος Μπότσιος, Ασημίνα Ροδοκάλη, Ανδρέας Γραμματικός,
Παναγιώτης Σπανός, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα,
Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ασημίνα Ροδοκάλη, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Πρωτ.Ερωτήματος: 17 Γ.Ε.Ε. /ΕΚΠ.282 της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων /Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών /Τμ. Α' Υποθέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Οικονομικών

Περίληψη ερωτήματος: Εάν, κατά την διενέργεια ελέγχου σε ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν.3296/2004 και του Κανονισμού (ΕYPATOM, EK) αριθμ. 2185/1996, είναι νόμιμη η παράδοση στην European Commission / European Anti-Fraud Office (OLAF), προς επεξεργασία, ηλεκτρονικών δεδομένων, σε περίπτωση κατά την οποία περιλαμβάνονται σ' αυτά ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στο ανωτέρω σχετικό έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας αναφέρονται τα ακόλουθα:

1

Με το ανωτέρω (Α) σχετικό έγγραφο, ζητήθηκε η συνδρομή της υπηρεσίας μας σε έλεγχο της OLAF στην επιχείρηση ".....", σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 4 του Καν. Ε.Ε 2185/1996.

Η υπηρεσία μας ανταποκρινόμενη, όπως πάντοτε άλλωστε, στο αίτημα αυτό, εξέδωσε σχετική εντολή σε υπαλλήλους της, από τους πλέον καταρτισμένους και εξειδικευμένους σε φορολογικούς και ελέγχους που έχουν σχέση με την πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Ο έλεγχος της ανωτέρω επιχείρησης ολοκληρώθηκε την 27-2-2009 και κληθήκαμε να προσυπογράψουμε την προσωρινή έκθεση ελέγχου, που συντάχθηκε από τους ελεγκτές της υπηρεσίας της. Δεδομένου όμως ότι υπήρξαν διαφορετικές απόψεις, αναφορικά με την νομιμότητα απόκτησης δεδομένων από προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές στελεχών της επιχείρησης και ύστερα από την γραπτή αναφορά των εντεταλμένων υπαλλήλων της υπηρεσίας μας, που έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου..., καθώς και από τις γραπτές επιφυλάξεις των νομίμων εκπροσώπων της ελεγχομένης, δεν προβήκαμε στην προσυπογραφή της, με την δέσμευση ότι θα ακολουθήσει γραπτή αναφορά μας.

Είναι γεγονός, όπως προκύπτει και από το ως άνω (Γ) σχετικό, ότι δεν εφαρμόσθηκαν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 4 του Καν. Ε.Ε. 2185/1996, όπου θεσμοθετείται στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, οι οποίες ενημερώνονται εγκαίρως για το αντικείμενο, το σκοπό και τη νομική βάση των ελέγχων και εξακριβώσεων, ούτως ώστε να μπορούν να παράσχουν κάθε αναγκαία βοήθεια, σε συνδυασμό με τις εθνικές διατάξεις.

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του αιτήματος της OLAF, το πεδίο το οποίο έπρεπε να διασφαλίσει η υπηρεσία μας ήταν η πρόσβαση στα ηλεκτρονικά αρχεία της επιχείρησης. Αντί αυτού προέκυψε, κατά την διάρκεια της διαδικασίας, αίτημα των ελεγκτών της για αφαίρεση-λήψη και διασφάλιση των σκληρών δίσκων των προσωπικών υπολογιστών στελεχών της επιχείρησης.

Στην συνέχεια πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στην έδρα της επιχείρησης με την συμμετοχή των ελεγκτών της OLAF, των ελεγκτών μας και εκπροσώπων της ελεγχομένης. Κατά την διάρκεια της σύσκεψης αυτής, αποφασίσθηκε με την σύμφωνη γνώμη των εκπροσώπων της "...", να ληφθούν δια αντιγραφής τα στοιχεία από την κεντρική μονάδα του ηλεκτρονικού υπολογιστή της επιχείρησης, πράγμα που και τελικά πραγματοποιήθηκε.

Την 24-02-2009 υπήρξε τηλεφωνική επαφή του ..., μέλους της Ομάδας Δικαστικών και Νομικών Συμβουλών της ΟΛΑΦ, με τον προϊστάμενο του τμήματος Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Διεύθυνσης μας και συμφωνήθηκε την επομένη 25-02-2009, να προβούμε σε κατάλληλες ενέργειες ώστε να αφαιρέσουμε και να διασφαλίσουμε στην υπηρεσία μας, τον σκληρό δίσκο ηλεκτρονικού υπολογιστή, που εκ των υστέρων πληροφορηθήκαμε ότι ανήκε σε υπάλληλο της ελεγχομένης επιχείρησης. Η υπάλληλος αυτή διατύπωσε την επιφύλαξη, δια του νομικού της εκπροσώπου, ότι ο

συγκεκριμένος ηλεκτρονικός υπολογιστής διέθετε εκτός των άλλων και αρχεία που περιελάμβαναν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα και ως εκ τούτου αρνούνταν να παραχωρήσει πρόσβαση στον υπολογιστή αυτό.

Έπειτα από αυτά τα δεδομένα, προκρίναμε διαφορετικές λύσεις ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη του σκληρού δίσκου και η περαιτέρω επεξεργασία του, πάντοτε όμως υπό το πρίσμα ότι οι ενέργειες αυτές θα καλύπτονται από διατάξεις της εσωτερικής μας νομοθεσίας, ώστε να κριθούν σύννομες.

Συγκεκριμένα, ζητήσαμε την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 4 και 7 παρ. 2 του ιδίου ως άνω Καν. Ε.Ε 2185/1996, ώστε μετά την πλήρη ενημέρωση των ελεγκτών μας για τον χαρακτήρα των προς λήψη στοιχείων, να κρίνουμε σύμφωνα με τις διατάξεις της ποινικής νομοθεσίας, αν θα πρέπει να προβούμε στην εφαρμογή των κατάλληλων συντηρητικών μέτρων, για την λήψη και διασφάλιση των αποδεικτικών στοιχείων.

Επίσης ζητήσαμε από τους ελεγκτές της OLAF να προβούν, κατά εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 παρ. 1, στις ενέργειες εκείνες που οι ίδιοι ήθελαν κρίνει σύννομες, χωρίς την συμμετοχή των υπαλλήλων μας και τέλος σαν τελευταία λύση, την λεπτομερή αναγραφή όλων των τεκταινόμενων στην προσωρινή έκθεση ελέγχου και να κριθεί αρμοδίως η τύχη της υπό κρίση υπόθεσης.

Με το ανωτέρω (Β) σχετικό έγγραφο, η OLAF ζήτησε συμπληρωματικά την συνδρομή της υπηρεσίας μας, ώστε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 παρ. 2 και του άρθρου 9 του Καν. 2185/96, να προβούμε στη λήψη κατάλληλων συντηρητικών μέτρων, ώστε να διασφαλισθούν στοιχεία που εμπεριέχονται σε συγκεκριμένους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στελεχών της επιχείρησης...

Η υπηρεσία μας κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, ως και αντιστοίχων της εσωτερικής μας νομοθεσίας, αρ. 30 παρ. 5 περ. δ και παρ. 6 του Ν. 3296/2004, καθώς και του άρθρου 243 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προέβη στην προσωρινή δέσμευση των στοιχείων που ζητήθηκε, με την έκδοση της απόδειξης δέσμευσης με αριθμό ... και παράλληλα αναφερθήκαμε σχετικά στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών γνωρίζοντας την προανακριτική αυτή πράξη, ως εκ του νόμου είχαμε την υποχρέωση.

Με το (Δ) ως άνω σχετικό η OLAF μας γνώρισε ότι μεταξύ 7 και 9 Απριλίου 2009 εγκληματικός πραγματογνώμονας θα αφιχθεί στην χώρα μας, για να λάβει αντίγραφα του περιεχομένου των δεδομένων των ηλεκτρονικών υπολογιστών που είχαν δεσμευθεί.

Την 08-04-2009 και ώρα 19.18 λάβαμε την με ίδια ημερομηνία εξώδικη δήλωση της ελεγχομένης (σχετικό έγγραφο Ε) που κοινοποιήθηκε και στα αρμόδια όργανα της OLAF, ενώ την

09-04-2009 αφίχθη πράγματι στην υπηρεσία μας ο ορισθείς πραγματογόνομονας, για να λάβει δια αντιγραφής το περιεχόμενο των δεσμευθέντων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η ελεγχομένη δια της εξωδίκου αυτής, θέτει ενώπιον κάθε αρμοδίου δικαστηρίου και αρχής θέματα νόμιμης λήψης των δεδομένων από τους δεσμευθέντες ηλεκτρονικούς υπολογιστές, όπως και αντιρρήσεις σχετικά με την εν γένει ακολουθηθείσα διαδικασία, υποχρεώνει την υπηρεσία μας να υποβάλλει σχετικό ερώτημα προς εσάς, ώστε να αποφανθείτε επί του ζητήματος, γνωρίζοντας μας την άποψη σας. Δηλαδή αν είναι σύννομη η παράδοση στην OLAF των στοιχείων των ηλεκτρονικών υπολογιστών που ήδη η υπηρεσία μας έχει δεσμεύσει ή αν πρέπει το περιεχόμενο αυτών να αξιολογηθεί από την υπηρεσία μας, ύστερα βέβαια και από την αναλυτική παράθεση από την OLAF του περιεχομένου των καταγγελιών ή άλλων στοιχείων σε βάρος της ελεγχομένης.

Άποψη της υπηρεσίας μας πάντως είναι ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ολοκληρωθεί ο έλεγχος αυτός είτε μέσω ημών είτε μέσω της OIAF, αφού όμως διασφαλισθεί ότι δεν παραβιάζονται οι περί προσωπικών δεδομένων κοινοτικές διατάξεις.

Η διαδικασία αυτή κρίνεται απολύτως απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η περαιτέρω διαδικασία του ελέγχου, θα συντελέσει στην προάσπιση των συμφερόντων της Ε.Ε. και των δικαιωμάτων του κράτους μέλους, υπό την έννοια ότι η ανωτέρω εξώδικη δήλωση είναι καταφανές ότι οδηγεί σε δικαστική αντιπαράθεση μεταξύ της ελεγχομένης επιχείρησης και των κοινοτικών οργάνων.

Τέλος επισημαίνουμε ότι η υπηρεσία μας σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που παρέχονται από την Εθνική Νομοθεσία, έχει, μεταξύ των άλλων, ως αποστολή να συνδράμει τα αρμόδια κοινοτικά όργανα με την προϋπόθεση βέβαια της πιστής εφαρμογής των Κοινοτικών και Εθνικών Διατάξεων».

Ενόψει των πραγματικών αυτών περιστατικών υποβλήθηκε από την υπηρεσία το ως άνω ερώτημα.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΥΤΩΝ.

A.1. Στο ισχύον Σύνταγμα το 1975/1986/2001 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 9 Α. «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως ο νόμος ορίζει»

Άρθρο 28. «1. Οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωση τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από

κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Η εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συμβάσεων στους αλλοδαπούς τελεί πάντοτε υπό τον όρο της αμοιβαιότητας...»

2.α) Στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) ορίζεται ότι: Δικαιώματα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. «1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξῃ επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αύτη προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν, είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.»

β). Εξ άλλου, στην Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και σχετικά, κυρίως, με τα ευαίσθητα δεδομένα, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 7. «Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν: α)το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του ή β) είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων ληφθέντων αιτήσει του ή γ) είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως του υπευθύνου της επεξεργασίας ή δ) είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή ε)είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση έργου δημοσίου συμφέροντος ή εμπίπτοντος στην άσκηση δημοσίας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή στον τρίτο στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα ή στ) είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα θεμελιώση δικαιώματα και οι ελευθερίες του προσώπου στον οποίο αναφέρονται τα δεδομένα που χρήζουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.»

Άρθρο 8 -Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων-. «1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική

ζωή. 2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον: α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει ρητά τη συγκατάθεση του για την επεξεργασία, εκτός αν η νομοθεσία του κράτους μέλους ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση της παραγράφου 1 ή β).. .γ)...δ).. .ε)... 3...4. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις τα κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 είτε με εθνική νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου. 5. Η επεξεργασία δεδομένων σχετικών με παραβάσεις, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής, ή εάν το εθνικό δίκαιο προβλέπει επαρκείς και ειδικές εγγυήσεις, με την επιφύλαξη ενδεχομένων παρεκκλίσεων τις οποίες ορίζει το κράτος μέλος επί τη βάσει εθνικών διατάξεων που παρέχουν τις ενδεδειγμένες και ειδικές προς τούτο εγγυήσεις. Πάντως, η τήρηση πλήρους ποινικού μητρώου επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής... »

γ) Επίσης, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, που κυρώθηκε με τον Ν. 2068/1992 (Φ.Ε.Κ.Α' 118) και έχει από την 1^η Δεκεμβρίου 1995 (Ανακ. Φ. 0546/4173/1995, Φ.Ε.Κ.Α' 2007) την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος και ειδικότερα στα άρθρα 1, 6, 7 και 9 αυτής, ορίζεται ότι:

Άρθρο 1- Αντικείμενο και σκοπός- «Σκοπός της παρούσας σύμβασης είναι η εξασφάλιση στο έδαφος κάθε συμβαλλόμενου μέρους, σε κάθε φυσικό πρόσωπο, ασχέτως από την υπηκοότητα του ή την κατοικία του, του σεβασμού των δικαιωμάτων του και των θεμελιωδών των ελευθεριών και ειδικά του δικαιώματος του ιδιωτικού του βίου, έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν (προστασία των προσωπικών πληροφοριών)....»

Άρθρο 6 - Ειδικές Κατηγορίες πληροφοριών- «Οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, όπως και οι πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα, που σχετίζονται με την υγεία ή τη σεξουαλική ζωή, δεν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, εάν το εσωτερικό δίκαιο δεν προβλέπει κατάλληλες εγγυήσεις. Το αυτό ισχύει για τις πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν ποινικές καταδίκες.»

Άρθρο 7 - Ασφάλεια των πληροφοριών- «Κατάλληλα μέτρα ασφάλειας λαμβάνονται για την προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταχωρισθεί σε αυτοματοποιημένα αρχεία από συμπτωματική ή μη επιτρεπόμενη καταστροφή ή από συμπτωματική απώλεια, καθώς και από πρόσβαση σε αυτές, τροποποίηση ή μετάδοση τους χωρίς την απαιτούμενη άδεια...»

Άρθρο 9 - Εξαιρέσεις και περιορισμοί- «1. Καμία εξαίρεση δεν επιτρέπεται στις διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 8 της παρούσας σύμβασης, πέραν των ορίων, που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. 2. Παρέκκλιση από τις διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 8 της παρούσας σύμβασης είναι δυνατή, όταν αυτή προβλέπεται από διάταξη νόμου του συμβαλλόμενου μέρους και αποτελεί απαραίτητο μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία: α) για την προστασία της ασφάλειας του Κράτους, τη δημόσια ασφάλεια, τα νομισματικά συμφέροντα του Κράτους ή την καταστολή των ποινικών παραβάσεων. β) για την προστασία του προσώπου τα οποία αφορούν οι πληροφορίες όπως και των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. . .»

δ) Ρυθμίσεις παρόμοιες με αυτές της ανωτέρω Οδηγίας περιλαμβάνει στις διατάξεις του και ο Κανονισμός (Ε.Κ.) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, που ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος από την εικοστή μέρα της δημοσιεύσεως του στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (την 12^η-9-2001), και είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του.

3. Με τον Ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (ΦΕΚ Α'50), που είχε εκδοθεί πριν θεσπισθεί η διάταξη του άρθρου 9 Α του Συντάγματος μετά λήψη υπόψη των άρθρων 2 παρ.1, 5 παρ.1 και 19 του Σ., της από 28-1-1981 συμβάσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης «Για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιούμενη επεξεργασία δεδομένου προσωπικού χαρακτήρα», η οποία έχει κυρωθεί με τον Ν.2068/1992, της Οδηγίας 95/46 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Οκτωβρίου 1995, όπως ισχύει σήμερα μετά τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις αντικαταστάσεις άρθρων, προσθήκες και συμπληρώσεις με τους νόμους 2623/1998, 2703/1999, 2721/1999, 2812/2000, 2915/2001, 3051/2002, 3068/2002, 3156/2003 και 3471/2006, θεσπίζονται λεπτομερείς διατάξεις, αναφερόμενες στις προϋποθέσεις για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, δίδονται οι απαιτούμενοι για τους σκοπούς του νόμου ορισμοί (άρθρο 2), καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου (άρθρο 3), καταγράφονται τα χαρακτηριστικά των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρ.4), οι δυνατότητες επεξεργασίας των ευαίσθητων δεδομένων (άρθρο 7), η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση γνωστοποιήσεως και λήψεως αδείας (άρθρο 7 α), τα περί απορρήτου και ασφαλείας της επεξεργασίας (άρθρο 10), τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων (άρθρο 11), συνιστάται Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως ανεξάρτητη

δημόσια αρχή (άρθρο 15) και ορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας αυτής και λήψεως αποφάσεων (άρθρο 19) κλπ.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων ορίζονται τα εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ –

Άρθρο 1- Αντικείμενο- «Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής.»

Άρθρο 2 – Ορισμοί- «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισμού τα υποκείμενα των δεδομένων.

β) «Ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων».

γ) «Υποκείμενο των δεδομένων», το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.

δ) «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» («επεξεργασία»), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς βιοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, ή καταστροφή...

ζ) «Υπεύθυνος επεξεργασίας», οποιοισδήποτε καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοισδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού

δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.

η) «Εκτελών την επεξεργασία», οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.

ιβ) «Αρχή», η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα που θεσπίζεται στο Δ΄ του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 3- Πεδίο εφαρμογής- «1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην ενόλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο...»

Άρθρο 4 -Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα- «1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών...δ)...Η τήρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας. 2. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεχθεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου, καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας...»

Άρθρο 7-Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων-

«1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση....

ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα)για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά την διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών...

3. Η Αρχή χορηγεί άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας σχετικού αρχείου, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Εφόσον η Αρχή διαπιστώσει ότι πραγματοποιείται επεξεργασία ευαίσθητων

δεδομένων, η γνωστοποίηση αρχείου, συμφώνα με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου, επέχει θέση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας. Η Αρχή μπορεί να επιβάλλει όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων. Πριν χορηγήσει την άδεια, η Αρχή καλεί σε ακρόαση τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκπρόσωπο του και τον εκτελούντα την επεξεργασία.

4. Η άδεια εκδίδεται για ορισμένο χρόνο, ανάλογα με το σκοπό της επεξεργασίας. Μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

5. Η άδεια περιέχει απαραιτήτως: α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο, καθώς και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και τον τυχόν εκπροσώπου του. β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο. γ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επιτρέπεται να περιληφθούν στο αρχείο. δ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγείται η άδεια. ε) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχει επιβάλει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία του αρχείου. στ) Την υποχρέωση γνωστοποίησης του ή των αποδεκτών ευθύνες ως εξατομικευθούν.

6. Αντίγραφο της άδειας καταχωρίζεται στο Μητρώο Αδειών που διατηρεί η Αρχή....»

Άρθρο 7 Α- Απαλλαγή υποχρέωσης γνωστοποίησης και λήψης άδειας-

«1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του παρόντος νόμους στις ακόλουθες περιπτώσεις: α)Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με σχέση εργασίας ή έργου ή με παροχή υπηρεσιών στον Δημόσιο Τομέα και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση των υποχρεώσεων από τις παραπάνω σχέσεις και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί β) όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση ...γ) όταν η επεξεργασία γίνεται από σωματείο, εταιρείες ενώσεις προσώπων και πολιτικά κόμματα και αφορά δεδομένα των μελών ή εταιρειών τους... δ)όταν η επεξεργασία γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αφορά ιατρικά δεδομένα... ε)όταν η επεξεργασία γίνεται από δικηγόρους, συμβολαιογράφους, άμισθους υποθηκοφύλακες και δικαστικούς επιμελητές και αφορά την παροχή νομικών υπηρεσιών προς πελάτες τους... στ) όταν η επεξεργασία γίνεται από δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες στο πλαίσιο απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους.

2. Σε όλες τις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος και υποχρεούται να συμμορφώνεται με ειδικούς κανόνες επεξεργασίας που η Αρχή εκδίδει σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του παρόντος νόμου...»

Άρθρο 10- Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας- «1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄- ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.

Άρθρο 15 –Σύσταση-Αποστολή- Νομική Φύση. «1. Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. 2. Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία. Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα. 3...»

Άρθρο 19-Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις της Αρχής-

1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει οδηγίες προς το σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. β)...

γ) απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

δ) χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και καθορίζει το ύψος των σχετικών παραβόλων.

ε) Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

στ) Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις. ζ)...

θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ι) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος...

ιγ) Εξετάζει τα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν.

Εξετάζει επίσης αιτήσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. Η Αρχή μπορεί να θέτει στο αρχείο αιτήσεις ή παράπονα που κρίνονται προδήλως αόριστα, αβάσιμα ή υποβάλλονται καταχρηστικώς ή ανωνύμως. Η Αρχή ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων και τους αιτούντες για τις ενέργειές της...»

4. Επίσης, στις διατάξεις του Ν.3296/2004, (Φ.Ε.Κ. Α' τ. 253/14-12-2004) περί φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικών ελέγχων και άλλων διατάξεων, ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

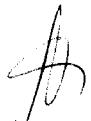
Άρθρο 30- Σύσταση Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) και κατάργηση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.)-

«1.Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται νέα υπηρεσία με τον τίτλο «Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων» (ΥΠ.Ε.Ε.) υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, με την έναρξη λειτουργίας της οποίας παύει η λειτουργία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) του άρθρου 4 του Ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α').Στη νέα υπηρεσία προϊσταται μετακλητός Ειδικός Γραμματέας (άρθρο 28 του Ν. 1558/1985 ΦΕΚ 137 Α') και συνιστάται προς τούτο μία (1) θέση,

2.Κύριο έργο της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων είναι η αποκάλυψη και καταπολέμηση εστιών οικονομικού εγκλήματος, μεγάλης φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίας, ο έλεγχος της κίνησης κεφαλαίων, ο έλεγχος της διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και της κατοχής και διακίνησης απαγορευμένων ή υπό ειδικό καθεστώς ειδών και ουσιών, ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές και κοινοτικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, καθώς επίσης και των διατάξεων που αναφέρονται στην προστασία της δημόσιας περιουσίας.

Ειδικότερα:

α. Η έρευνα, ο εντοπισμός και η καταστολή οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), οι απάτες και παρατυπίες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με προμήθειες, επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις, οι παράνομες χρηματιστηριακές και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και γενικά οι οικονομικές απάτες σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης, β. Ο προληπτικός έλεγχος εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και ο προσωρινός φορολογικός

έλεγχος...γ. Η έρευνα, αποκάλυψη και καταπολέμηση παράνομων συναλλαγών, απατών και δραστηριοτήτων, που διενεργούνται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων, του διαδίκτυο και νέων τεχνολογιών δ... ε...

5. Η Υπηρεσία ειδικών ελέγχων προβαίνει σε α. Ελέγχους των μεταφορικών μέσων, καταστημάτων, αποθηκών και άλλων χώρων, όπου βρίσκονται αγαθά, ανεξάρτητα από τον φορέα εκμετάλλευσης τους και του τελωνειακού καθεστώτος υπό το οποίο τελούν. β. Έρευνες εγγράφων και λοιπών στοιχείων, ως και έρευνες σε άλλους χώρους που δεν αφορούν την επαγγελματική απασχόληση του ελεγχόμενου, όταν υπάρχουν στοιχεία ή βάσιμες υπόνοιες για την τέλεση οικονομικών παραβάσεων, μετά από συναίνεση του ελεγχόμενου ή του αρμόδιου εισαγγελέα και, σε περίπτωση έλλειψης αυτού, του επιτόπιου δικαστικού λειτουργού. Όταν πρόκειται για έρευνα σε κατοικία, είναι πάντοτε απαραίτητη η παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής. γ. Συλλήψεις και ανακρίσεις προσώπων και έρευνες μεταφορικών μέσων, αγαθών, προσώπων, καταστημάτων, αποθηκών, οικιών και λοιπών χώρων, ως και στη διενέργεια ειδικών ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις ισχύουσες κάθε φορά ειδικές διατάξεις και τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τα αδικήματα που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και ανάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων. δ. Κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων, αγαθών, μέσων μεταφοράς και άλλων στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά φορολογικές και τελωνειακές διατάξεις. ε. Δεσμεύσεις, σε ειδικές περιπτώσεις διασφάλισης συμφερόντων του Δημοσίου ή περιπτώσεις οικονομικού εγκλήματος και μεγάλης έκτασης φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίου, τραπεζικών λογαριασμών και περιουσιακών στοιχείων, με έγγραφο του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, ενημερώνοντας για την ενέργεια αυτή, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, τον αρμόδιο Εισαγγελέα.

6. Οι υπάλληλοι της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων έχουν πρόσβαση και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή σχετίζεται με την άσκηση του έργου και της αποστολής τους, ύστερα από σχετική υπηρεσιακή εντολή, μη υποκείμενοι σε περιορισμούς διατάξεων περί απορρήτου, υποχρεούμενοι όμως στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 2683/1999, ΦΕΚ 19 Α').

7. Η οργάνωση, η διάρθρωση, και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών που συγκροτούν την Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων, καθώς και τα θέματα λειτουργίας αυτών καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα...

8. Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων εκτείνονται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια και ασκούνται από τις επί μέρους υπηρεσίες του, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις

άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών... Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες και στοιχεία, που έχουν σχέση με το αντικείμενο της αποστολής της, με άλλες αρχές, υπηρεσίες και φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού και συμμετέχει σε θεσμοθετημένα διϋπηρεσιακά όργανα. Οι αστυνομικές, λιμενικές, στρατιωτικές και λοιπές αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχείο. Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων συνεπικουρεί, όποτε της ζητείται, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διερεύνηση παραβάσεων της τραπεζικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά...

21. Ο Ειδικός Γραμματέας, οι οικονομικοί επιθεωρητές και το προσωπικό της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων δεν διώκονται και δεν ενάγονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων, που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας στο οποίο υποχρεούνται οι υπηρετούντες στην Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων και μετά από την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση τους από αυτήν....» (”Ηδη με την παρ.1 του άρθρου 88 του Ν.3842/2010, ΦΕΚ Α'58 ορίζεται ότι η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠΕΕ) που συνεστήθη με το άρθρο 30 του Ν. 3296/2004 , ΦΕΚ Α'253 μετονομάζεται σε Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ).

5. Στο Π. Δ. 85/2005, «Οργάνωση της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 122), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο 2 –Αποστολή, αρμοδιότητες και βασική διάρθρωση της ΥΠΕΕ-

«1... 2...3. α) Η ΥΠ.Ε.Ε. έχει αρμοδιότητα για πρόσβαση και λαμβάνει οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή σχετίζεται με την άσκηση του έργου και της αποστολής της, ύστερα από σχετική υπηρεσιακή εντολή, μη υποκείμενη σε περιορισμούς διατάξεων περί απορρήτου, υποχρεούμενη όμως στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999 ΦΕΚ 19 Α'). Οι αστυνομικές, λιμενικές, στρατιωτικές και λοιπές αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τους υπαλλήλους της ΥΠ.Ε.Ε. καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχείο. β) Η ΥΠ.Ε.Ε. συνεπικουρεί, εφόσον της ζητηθεί, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τη διερεύνηση παραβάσεων της τραπεζικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά...»

6. Στο άρθρο 26 του Ν. 2683/1999, «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚΑ' 19), ορίζονται τα εξής: «1. Ο υπάλληλος οφείλει να τηρεί εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα από τις κείμενες διατάξεις. Οφείλει επίσης να τηρεί εχεμύθεια σε κάθε περίπτωση που αυτό επιβάλλεται από την κοινή πείρα και λογική, για γεγονότα ή πληροφορίες των οποίων λαμβάνει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή επ' ευκαιρία αυτών. 2.Η υποχρέωση εχεμύθειας δεν αντιτάσσεται στις περιπτώσεις που προβλέπεται δικαίωμα των πολιτών να λαμβάνουν γνώση των διοικητικών εγγράφων.3.Μαρτυρία ή πραγματογνωμοσύνη για θέματα απόρρητα επιτρέπεται μόνο με άδεια του οικείου υπουργού».

7. Στον Κανονισμό (EYPATOM, EK) αριθμ.2185/1996 του Συμβουλίου της 11^{ης} Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες, ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής:

Άρθρο 2

Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις κατ εφαρμογή του παρόντος κανονισμού: είτε προς διερεύνηση σοβαρών ή διακρατικών παρατυπιών ή παρατυπιών στις οποίες πιθανόν να ενέχονται οικονομικοί φορείς ενεργούντες σε πλείονα κράτη μέλη, είτε προς διερεύνηση παρατυπιών, αν η κατάσταση που επικρατεί σε ένα κράτος μέλος απαιτεί σε μια ειδική περίπτωση την ενίσχυση των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η προστασία των οικονομικών συμφερόντων και, κατ αυτόν τον τρόπο, να εξασφαλισθεί ισοδύναμο επίπεδο προστασίας στην Κοινότητα, είτε κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Άρθρο 3

Σε περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει να διενεργήσει επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, φροντίζει ώστε να μην διενεργούνται συγχρόνως στους συγκεκριμένους οικονομικούς φορείς, για τα ίδια περιστατικά, παρεμφερείς έλεγχοι και εξακριβώσεις βάσει κοινοτικών τομεακών κανόνων. Επιπλέον, λαμβάνει υπόψη τους ελέγχους που διεξάγει ή διεξήγαγε, για τα ίδια περιστατικά, στους οικείους οικονομικούς φορείς, το κράτος μέλος, βάσει της νομοθεσίας του.

Άρθρο 4

Οι επιτόπιοι έλεγχοι και εξακριβώσεις προετοιμάζονται και διενεργούνται από την Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους, οι οποίες ενημερώνονται εγκαίρως για το αντικείμενο, το σκοπό και τη νομική βάση των ελέγχων και εξακριβώσεων, ούτως ώστε να μπορούν να παράσχουν κάθε αναγκαία βοήθεια. Για το σκοπό

αυτό, οι υπάλληλοι του συγκεκριμένου κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν στους επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις. Επιπλέον, εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος το επιθυμεί, οι επιτόπιοι έλεγχοι και εξακριβώσεις διενεργούνται από κοινού από την Επιτροπή και από τις αρμόδιες αρχές του.

Άρθρο 5

Οι επιτόπιοι έλεγχοι και εξακριβώσεις διενεργούνται από την Επιτροπή στους οικονομικούς φορείς, στους οποίους μπορούν να επιβάλλονται τα κοινοτικά διοικητικά μέτρα ή κυρώσεις δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, όταν υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι διαπράχθηκαν παρατυπίες.

Για να διευκολυνθεί η εκ μέρους της Επιτροπής διεξαγωγή αυτών των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση στους εσωτερικούς χώρους, γήπεδα, μεταφορικά μέσα και άλλους χώρους, επαγγελματικής χρήσεως. Εφόσον είναι απολύτως απαραίτητο προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη παρατυπίας, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις σε άλλους ενεχόμενους οικονομικούς φορείς, προκειμένου να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχουν οι εν λόγω οικονομικοί φορείς σχετικά με τις πράξεις τις οποίες αφορούν οι επιτόπιοι έλεγχοι και εξακριβώσεις.

Άρθρο 6

1.Η διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων γίνεται υπό τη διεύθυνση και υπ' ευθύνη της Επιτροπής, από τους υπαλλήλους της ή μέλη του προσωπικού της, που είναι νομίμως εξουσιοδοτημένοι, εφ' εξής καλούμενους «ελεγκτές της Επιτροπής». Είναι δυνατόν να παρίστανται στους εν λόγω ελέγχους και τις εξακριβώσεις τα πρόσωπα τα τιθέμενα στη διάθεση της Επιτροπής από τα κράτη μέλη ως αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες. Οι ελεγκτές της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα τους αφού προσκομίσουν γραπτή εξουσιοδότηση στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η ιδιότητα τους, συνοδευόμενη από έγγραφο στο οποίο εκτίθεται το αντικείμενο και ο σκοπός του επιτόπιου ελέγχου ή εξακρίβωσης. Υπό την επιφύλαξη του εφαρμοστέου κοινοτικού δικαίου, οφείλουν να τηρούν τους διαδικαστικούς κανόνες που προβλέπονται από το δίκαιο του οικείου κράτους μέλους.

2.Με τη συμφωνία του συγκεκριμένου κράτους μέλους, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει τη συνδρομή υπαλλήλων άλλων κρατών μελών, ως παρατηρητών, και να οποίοι ενεργούν υπ' ευθύνη της.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι ως άνω υπάλληλοι και οργανισμοί να παρέχουν όλα τα εχέγγυα από πλευράς τεχνικών προσόντων, ανεξαρτησίας και τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου.

Άρθρο 7

1. Οι ελεγκτές της Επιτροπής έχουν πρόσβαση, υπό τους ίδιους όρους όπως και οι εθνικοί διοικητικοί ελεγκτές και τηρουμένων των εθνικών νομοθεσιών, σε όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που έχουν σχέση με τις υπό εξέταση πράξεις, και απαιτούνται για την ομαλή διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων. Μπορούν να χρησιμοποιούν τα ίδια υλικά μέσα ελέγχου με τους εθνικούς διοικητικούς ελεγκτές, και ιδίως να λαμβάνουν αντίγραφα των ενδεδειγμένων εγγράφων. Οι επιτόπιοι έλεγχοι και εξακριβώσεις μπορούν, ιδίως, να αφορούν: επαγγελματικά βιβλία και έγγραφα, όπως τιμολόγια, συγγραφές υποχρεώσεων, καταστάσεις μισθοδοσίας, βιβλία παρακολούθησης εργασιών, αποσπάσματα τραπεζικών λογαριασμών των οικονομικών φορέων,

- ηλεκτρονικά δεδομένα,
- συστήματα και μεθόδους παραγωγής, συσκευασίας και αποστολής,
- υλικό έλεγχο της φύσης και του όγκου των εμπορευμάτων ή των διεξαγόμενων ενεργειών,
- δειγματοληψία και επαλήθευση δειγμάτων,
- πορεία των χρηματοδοτούμενων εργασιών και επενδύσεων, χρησιμοποίηση και σκοπό των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων,
- δημοσιονομικά και λογιστικά έγγραφα,
- οικονομική και τεχνική εκτέλεση των επιδοτούμενων σχεδίων.

2. Εάν χρειασθεί, εναπόκειται στα κράτη μέλη να λάβουν, εάν το ζητήσει η Επιτροπή, τα κατάλληλα συντηρητικά μέτρα που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία, ιδίως προκειμένου να διασφαλίζονται τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 8

1. Οι πληροφορίες οι οποίες ανακοινώνονται ή λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθ' οιονδήποτε τρόπο, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο και απολαύουν της προστασίας που παρέχει το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους παραλήπτη σε ανάλογες πληροφορίες, καθώς και οι σχετικές διατάξεις οι εφαρμοστέες στα όργανα της Κοινότητας. Οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούν να ανακοινωθούν σε πρόσωπα άλλα από εκείνα τα οποία, λόγω των καθηκόντων τους, τόσο στα όργανα των Κοινοτήτων όσο και στα κράτη μέλη, πρέπει να τις γνωρίζουν, ούτε να χρησιμοποιηθούν από τα κοινοτικά όργανα για άλλο σκοπό πλην της εξασφάλισης αποτελεσματικής προστασίας των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη. Όταν ένα κράτος μέλος σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για άλλους σκοπούς τις πληροφορίες που συνέλεξαν υπάλληλοι υπαγόμενοι στην δικαιοδοσία του, οι οποίοι συμμετείχαν ως παρατηρητές σε επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις,

σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2, ζητά τη συγκατάθεση του κράτους μέλους στο οποίο συλλέγησαν οι πληροφορίες αυτές.

2. Η Επιτροπή ανακοινώνει, το ταχύτερο δυνατόν, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους όπου διεξήχθη επιτόπιος έλεγχος ή εξακρίβωση, τα γεγονότα ή τις υπόνοιες που περιήλθαν εις γνώση της κατά τη διεξαγωγή του επιτόπιου ελέγχου ή εξακρίβωσης και έχουν σχέση με παρατυπία. Εν πάσῃ περιπτώσει, η Επιτροπή υποχρεούται να ενημερώνει την προαναφερόμενη αρχή για τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων και εξακριβώσεων.

3. Οι ελεγκτές της Επιτροπής μεριμνούν ώστε οι εκθέσεις ελέγχου και εξακρίβωσης να συντάσσονται, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικαστικές απαιτήσεις που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Τα συλλεγόμενα αποδεικτικά στοιχεία και τα δικαιολογητικά, που αναφέρονται στο άρθρο 7, συγκεντρώνονται ως παραρτήματα των εν λόγω εκθέσεων. Οι ούτως συντασσόμενες εκθέσεις αποτελούν, όπως οι διοικητικές εκθέσεις των εθνικών διοικητικών ελεγκτών, με τον ίδιο τρόπο και υπό τους ίδιους πόρους, παραδεκτά αποδεικτικά στοιχεία στις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες του κράτους μέλους όπου η χρησιμοποίηση τους αποβαίνει αναγκαία. Υποβάλλονται στους ίδιους κανόνες εκτίμησης με εκείνους που ισχύουν για τις διοικητικές εκθέσεις που συντάσσονται οι εθνικοί διοικητικοί ελεγκτές και είναι ισότιμες με αυτές. Όταν διεξάγεται από κοινού έλεγχος σύμφωνα με το άρθρο 4 δεύτερο εδάφιο, οι εθνικοί ελεγκτές που συμμετέχουν στην επιχείρηση καλούνται να προσυπογράψουν την έκθεση που συντάσσονται οι ελεγκτές της Επιτροπής.

4. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε, στα πλαίσια της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θ! ελεγκτές της να τηρούν τις κοινοτικές και εθνικές διατάξεις προστασίας των δεδομένων προσωπικής φύσεως, και ιδίως τις προβλεπόμενες από την οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

5. Στην περίπτωση διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων εκτός του εδάφους της Κοινότητας, οι εκθέσεις συντάσσονται οπό τους ελεγκτές της Επιτροπής υπό συνθήκες που τους επιτρέπουν να αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία παραδεκτά στις διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες του κράτους μέλους όπου η χρησιμοποίηση τους αποβαίνει αναγκαία...

Άρθρο 10

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 1997. Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.»

B. Από την ερμηνεία των ως άνω διατάξεων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους συνάγονται τα ακόλουθα:

1. Ο Ν. 2472/1997 αποβλέπει στην προστασία του συνταγματικώς κατοχυρωθέντος δικαιώματος της προσωπικότητος σε συνδυασμό με την αξίωση για σεβασμό και προστασία της αξίας του ανθρώπου, καθώς και το δικαίωμα για το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής (δικαίωμα «στην «πληροφοριακή αυτοδιάθεση»). Το αμυντικό αυτό δικαίωμα απαγορεύει τη χρήση προσωπικών δεδομένων και η χρήση αυτή θεωρείται επιτρεπόμενη μόνο υπό τους όρους και εντός του πλαισίου το οποίο καθορίζεται από τον νόμο αυτό και υπό τον διασφαλιστικό έλεγχο ανεξάρτητης αρχής, δηλ. της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. (βλ. Γν. Ολ. Ν.Σ.Κ. 53/2004, 209/2005). Οι διατάξεις του νόμου αυτού είναι ειδικές (βλ. Ολ. ΣτΕ 2285/2001) και ενσωματώνουν στην εθνική έννομη τάξη κοινοτικές διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος (Οδηγία 95/46/EK και Οδηγία 2002/58/EK, καθώς και διατάξεις της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως, για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, που κυρώθηκε με τον ως άνω Ν.2068/1992), έχει δε εκδοθεί, κατά την ως άνω σχετική εισηγητική έκθεση επί του νομοσχεδίου του Ν.2472/1997, προς εκτέλεση των επιταγών των άρθρων 9, 2 παραγρ. 1, 5 παραγρ. 1 και 19 του Συντάγματος, οι οποίες ανάγουν την προστασία της αξίας του ανθρώπου σε πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας, προστατεύοντας την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του και διασφαλίζοντας την ιδιωτική και την οικογενειακή του ζωή, καθώς και το απόρρητο των επικοινωνιών του.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, γίνονται δεκτά τα κατωτέρω: Ως υποκείμενο των δεδομένων θεωρείται το φυσικό πρόσωπο, στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί με βάση ορισμένα κριτήρια. Κατά συνέπεια πληροφορίες αναφερόμενες σε νομικά πρόσωπα δεν αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου ο Ν.2472/1997 κατ' αρχήν δεν εφαρμόζεται επ' αυτών (πρβλ. έγγραφο Γ/ΕΞ/1945-1/30-03-2010 της Α.Π.Δ.Π.Χ.). Ο όρος «επεξεργασία» έχει ευρύτατη έννοια και περιλαμβάνει κάθε εργασία που πραγματοποιείται από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ, ή από ιδιώτη, με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζεται σε τέτοια δεδομένα, ενώ η παράθεση στο νόμο τρόπων επεξεργασίας είναι ενδεικτική. Τα δεδομένα διακρίνονται σε «απλά», καίτοι ο όρος δεν αναφέρεται ρητά, και ως τέτοια νοούνται κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων και προσδιορίζει αυτό και σε «ευαίσθητα δεδομένα» στα οποία παρέχεται αυξημένη προστασία, επειδή αποτελούν τον σκληρό πυρήνα της ιδιωτικής ζωής (βλ. ομοίως την ως άνω εισηγητική έκθεση επί του Ν. 2472/1997) και τα οποία αναφέρονται περιοριστικά στο νόμο. Στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ισχύει ο κανόνας της απόλυτης απαγόρευσης της συλλογής και επεξεργασίας αυτών. Με τη σχετική διάταξη του άρθρου 7 του

N.2472/1997 ο έλληνας νομοθέτης μετέφερε αυτούσια σχεδόν τη διάταξη του άρθρου 8 § 1 της ως άνω Οδηγίας, η οποία δεν καταλείπει περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στους εθνικούς νομοθέτες των κρατών μελών της Ε.Ε., όσον αφορά την υλοποίηση της αρχής της απαγόρευσης. Μόνο κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία των ευαίσθητων δεδομένων, όταν συντρέχει μία από τις επτά περιοριστικά αναφερόμενες στην παρ.2 του άρθρου 7 προϋποθέσεις και πάντοτε όμως, μετά από άδεια της Αρχής, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του υπευθύνου επεξεργασίας. Η άδεια εκδίδεται για ορισμένο χρόνο, ανάλογα με το σκοπό της επεξεργασίας, ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας και περιέχει απαραιτήτως τα στοιχεία που αναφέρονται στις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 7. Περαιτέρω στο άρθρο 7 Α του N.2472/1997 ορίζεται ότι ο υπευθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση λήψεως άδειας του άρθρου 7, που αφορά στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται περιοριστικά υπό στοιχ. α) έως και στ), στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού. Λόγω του περιοριστικού χαρακτήρα της απαριθμήσεως των εξαιρέσεων αποκλείεται η δυνατότητα διασταλτικής ερμηνείας των διατάξεων, ώστε να περιληφθούν στις περιπτώσεις α-στ και άλλες, μη προβλεπόμενες από το Νόμο, κατηγορίες επεξεργασιών ή και μεμονωμένες επεξεργασίες, οι οποίες δεν εμπίπτουν στις υφιστάμενες. Εξάλλου, σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ιδίου ως άνω νόμου, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη και διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του. Η Αρχή (Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα), που έχει αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του N.2472/1997 και όλων των άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στη προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αποτελεί Ανεξάρτητη Δημόσια Αρχή και δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Η σύσταση και η λειτουργία της Αρχής αυτής είναι συνταγματική, ως μη προσκρούουσα σε κάποια διάταξη του Συντάγματος η συνταγματική αρχή (βλ. Σ.τ.Ε. 96/2003). Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, η δε Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης (αρθρ. 15). Περαιτέρω, το άρθρο 19 αποτελεί έναν ενδεικτικό κώδικα της δημόσιας εξουσίας που ασκεί η Αρχή. Οι αρμοδιότητες της εξειδικεύουν την συνταγματική της αποστολή για διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Ως εκ τούτου, επειδή οι αρμοδιότητες, αυτές συναποτελούν το σκληρό πυρήνα του θεσμικού κεκτημένου του ως άνω εδαφίου β' του άρθρου 9 Α' του ισχύοντος Συντάγματος, δεν επιτρέπεται να καταργούνται ή να περιορίζονται με νόμο, γιατί διαφορετικά, ο τελευταίος θα είναι αντισυνταγματικός. Στις αρμοδιότητες της Αρχής ανήκει μεταξύ άλλων η χορήγηση αδειών επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων. Επίσης, η Αρχή εξετάζει παράπονα των υποκειμένων των

δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων τους, όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν, καθώς και αιτήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασία.

2. Εξάλλου, με τις διατάξεις του Ν.3296/2004, και για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος (φοροδιαφυγή, λαθρεμπόριο, προστασία της δημόσιας περιουσίας, καταστολή της απάτης σε βάρος του Δημοσίου κ.λ.π.), συνεστήθη Υπηρεσία υπό τον τίτλο «Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων». Αντικείμενο της ΥΠΕΕ είναι, μεταξύ άλλων, η διενέργεια γενικά του προληπτικού ελέγχου και η πάταξη κάθε είδους φορολογικών και τελωνειακών παραβάσεων, με τελικά στόχο την περιστολή της φοροδιαφυγής και της δασμοδιαφυγής. Για την εκτέλεση της αποστολής της συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες και στοιχεία με άλλες αρχές και υπηρεσίες, οι οποίες έχουν υποχρέωση να τη συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά εφόσον τους ζητηθεί. Οι υπάλληλοί της, λόγω των αυξημένων ελεγκτικών αρμοδιοτήτων τους έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε πηγή και πληροφορία η οποία είναι χρήσιμη, για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, κατά την άσκηση του οποίου κάμπτεται παντός είδους απόρρητο. Κατά ταύτα, τα όργανα του ΥΠΕΕ, στο πλαίσιο της ελεγκτικής αρμοδιότητάς τους, δικαιούνται να ενεργούν έρευνες και να ζητούν οποιεσδήποτε πληροφορίες και στοιχεία κρίνουν αναγκαία από τον ελεγχόμενο, χωρίς να δεσμεύονται από το φορολογικό, τραπεζικό, επαγγελματικό και κάθε άλλου είδους απόρρητο, υποχρεούμενα μόνο στην τήρηση υπηρεσιακού απορρήτου. Περαιτέρω, όταν, τα ελεγχόμενα στοιχεία, κατά δήλωση του εκάστοτε ελεγχούμενου ή των προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό του, περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα φυσικών προσώπων, τότε, ακόμα και αν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της κατ' εξαίρεση επεξεργασίας αυτών, της παρ.2 του άρθρου 7 του Ν.2472/1997, πρέπει να προηγηθεί ή έγγραφη προς τούτο άδεια της Αρχής, η οποία δίδεται κατά την αναφερομένη στις διατάξεις του ιδίου άρθρου διαδικασία και χωρίς αυτή, καμία επεξεργασία, έστω και προβλεπομένη από τις ως άνω ειδικές διατάξεις, δεν είναι νόμιμη και επιτρεπτή. Τουτ' αυτό ισχύει και όταν υπέπεσε στην αντίληψη των ενεργούντων τον έλεγχο ελεγκτικών οργάνων περίπτωση που ήθελε κριθεί ότι άπτεται ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Εξαιρέσεις, στις οποίες δεν είναι αναγκαία η λήψη άδειας από την Αρχή, για την, κατά το άρθρο 7 επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, είναι μόνον αυτές, που αναφέρονται περιοριστικά στις διατάξεις του ως άνω άρθρου 7 Α του ιδίου νόμου και υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο αυτό. Για την διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί για την λήψη της απαίτουμένης, ως άνω, αδείας οι διενεργούντες τους ως άνω ελέγχους έχουν υποχρέωση να ακολουθούν τις υποδείξεις που θα παρέχονται από την αρμόδια Αρχή, της οποίας πρέπει να ζητείται και η συνδρομή, ώστε να επιτυγχάνεται η

ταχύτητα και ο αιφνιδιασμός που είναι αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού των ως άνω ελέγχων. Η Αρχή έχει τη δυνατότητα, με κανονιστικές πράξεις, κατά τα ως άνω, να ρυθμίσει το θέμα της ταχύτητας και της απλουστεύσεως της διαδικασίας προς χορήγηση τέτοιου είδους, αδειών, ώστε να μην εμποδίζονται οι νόμιμοι έλεγχοι, δεδομένου ότι το απόρρητο αυτών είναι εξασφαλισμένο, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις και ως προς τα ελέγχοντα όργανα και ως προς τα αρμόδια όργανα της Αρχής. Εξάλλου διατάξεις νόμων περί διενέργειας ελέγχων από τους αρμόδιους προς τούτο υπαλλήλους, χωρίς να υπόκεινται σε περιορισμούς διατάξεων περί απορρήτου, όπως αυτή της ως άνω παραγράφου 6 του άρθρου 30 του Ν.3296/2004, δεν σχετίζονται με τις διατάξεις περί ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων του ειδικού Ν. 2472/1997, όπως η έννοια τους προαναλύθηκε, καθόσον ρυθμίζουν διαφορετικά πεδία και αποβλέπουν σε διαφορετικούς στόχους.

Τα ανωτέρω ισχύουν και στο πλαίσιο εφαρμογής του Καν.2185/1996, καθόσον όπως ρητώς αναφέρεται σ'αυτόν, οι ελεγκτές της Επιτροπής έχουν πρόσβαση υπό τους ιδίους όρους όπως και οι εθνικοί διοικητικοί ελεγκτές και τηρουμένων των εθνικών νομοθεσιών σε όλες τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που έχουν σχέση με τις υπό εξέταση πράξεις, ενώ εξάλλου οφείλουν να τηρούν τις εθνικές διατάξεις προστασίας των δεδομένων προσωπικής φύσεως.

III. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων και κατά συνόψιση αυτών, στα υποβληθέντα ως άνω ερωτήματα το Α΄ Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως: Κατά την διενέργεια ελέγχου, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις του άρθρου 30 του Ν.3296/2004 και του Καν. 2185/1996, εφόσον συντρέχει περίπτωση επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων φυσικών προσώπων απαιτείται να προηγηθεί γραπτή άδεια της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία, όταν υπάρχει, καθιστά νόμιμο και επιτρεπτό κάθε έλεγχο και συμβατό με το Σύνταγμα, την ΕΣΔΑ και τις διατάξεις του Ν. 2472/199, της Οδηγίας 95/46 ΕΚ και της κυρωθείσας με τον Ν.2068/1992 Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 31 - 5 -2010

Ο Πρόεδρος
Ιωάννης Πράσινος
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Ασημίγα Ρωδοκάλη
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους